

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عنوان

طراحی، آزمون و پیشنهاد الگوی مدرسه پژوهش محور

بیان مسئله

❖ **عدم وجود سطح رضایت بخشی** از توانایی تفکر انتقادی، قضاوت، استنباط، استدلال، پرسشگری و پژوهش در بین دانش-آموزان (شین، ۱۹۹۸؛ پاول، ۱۹۹۷، پاول و الدر، ۲۰۰۰؛ نوریس، ۱۹۸۳)

❖ **پایین بودن مهارت های** تفکر انتقادی، قدرت تجزیه و تحلیل مسائل پیچیده و مواجهه با مسائل سطح بالا در بین دانش-آموزان و دانش آموختگان ایرانی (کیانی، ۱۳۹۱؛ آخوندزاده، ۱۳۹۰؛ حقانی، ۱۳۸۹؛ جاویدی و عبدلی، ۱۳۸۹؛ آنجفی، ۱۳۸۸؛ اطهری، ۱۳۸۸).

❖ **شرایط سنتی حاکم بر مدارس** ما باعث پدید آمدن مسائل زیر شده است:

- ❑ بسته شدن راه جستجو و کاوش و کشف بر روی دانش آموزان،
- ❑ گرفتن استقلال عمل از آنها
- ❑ در اختیار داشتن همه مسوولیت‌ها و اختیارات توسط معلم و محور بودن او در کلاس (قاسمی پور، ۱۳۸۸)
- ❑ پایین بودن علاقه معلمان به امر پژوهش و تمرکز اکثر آنان صرفاً بر نقش آموزشی خود
- ❑ ضعف و نقصان وضعیت پژوهش در بین معلمان و رکود پژوهش در مدرسه (عنایتی، ۱۳۹۱)
- ❑ روش های سنتی تدریس و حفظ کردن و آموزش طوطی وار
- ❑ محور تلقی شدن معلم و کتاب به عنوان اساسی ترین محورهای آموزش و نادیده گرفته شدن نقش دانش آموز که اساسی ترین محور آموزش است (دانش پژوه و فرزاد، ۱۳۸۵؛ آقازاده، ۱۳۸۴).

مهارت هایی مانند :

- ❖ فعال ساختن دانش آموزان در فرایند یادگیری و بکار بردن روش های فعال تدریس،
 - ❖ آموختن چگونه یاد گرفتن، حل مسائل، ترکیب دانش قدیم و جدید
 - ❖ ایجاد زمینه های مناسب برای افزایش تفکر انتقادی و ایجاد تجربه های یادگیری،
 - ❖ استفاده از مشارکت فعال همه دانش آموزان در فعالیت های آموزشی،
 - ❖ ایجاد زمینه های پرسشگری، ایجاد موقعیت های مبهم و سوال برانگیز برای کشف مجهولات و...
- از دانش حرفه ای معلم نشأت گرفته و عملکرد او را اثربخش می سازد (کریمی، ۱۳۸۷؛ عبدالمهی، ۱۳۹۲؛ هانتلی، ۲۰۰۸، دانش پژوه و فرزاد، ۱۳۸۵).

متاسفانه معلمان

- ❖ از مهارت های حرفه ای لازم برخوردار نیستند،
- ❖ با روش های سنتی عمل می نمایند و اطلاعاتشان به روز نیست،
- ❖ کلاس را به شکل سنتی اداره می کنند و نقششان انتقال دانش به دانش آموزان است (دانش پژوه و فرزاد، ۱۳۸۵).

اهمیت و ضرورت انجام پژوهش

سند تحول بنیادین آموزش و پرورش :

توسعه ظرفیت پژوهش و نوآوری، استفاده از ظرفیت های موجود برای گسترش فرهنگ تفکر و پژوهش در بین مدیران و مربیان و تامین پژوهشگر مورد نیاز تعلیم و تربیت رسمی عمومی و حمایت از پژوهشگران فعال و مجرب، ایجاد شبکه فعال پژوهشی

سند برنامه درسی ملی:

- ❖ اصل ۳-۳: تقویت روحیه پرسشگری و پژوهشگری،
- ❖ رویکرد ۴-۲-۶: توجه به معلم به عنوان یادگیرنده و پژوهشگر آموزشی و پرورشی
- ❖ رویکرد ۴-۴-۲: یادگیری، حاصل تعامل خلاق، هدفمند و فعال یادگیرنده با محیط های متنوع یادگیری
- ❖ رویکرد ۴-۵-۱ ، ۴-۵-۲ و اصل ۴-۱۰-۴ ارزشیابی با ماهیتی متفاوت برای ایجاد زمینه انتخاب گری، خود مدیریتی و رشد مداوم با تاکید بر خود آگاهی، خود ارزیابی و تصمیم گیری
- ❖ رویکرد ۴-۶-۱: محیط یادگیری متناسب با نیازها، علایق و ویژگی های دانش آموزان
- ❖ رویکرد ۴-۷-۲: مدیر مدرسه با مسوولیت تامین و توسعه یادگیری

❖ در بخش حوزه های تربیت و یادگیری به ویژه در حوزه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی، ریاضیات و علوم تجربی:

فرایند یاددهی و یادگیری مبتنی بر پرسشگری نقادانه و استدلالی و استفاده از روش های کاوشگری و پژوهش مشارکتی، پروژه، مطالعه موردی، بکارگیری استراتژی های حل مسئله، مدل سازی، تفکر نقاد و استدلال منطقی، خود یادگیری، ژرف اندیشی و تعالی جویی در دانش آموزان (سند برنامه درسی ملی، ۱۳۹۱: ۳۳-۳۶).

با توجه به مفاد دو سند مذکور

مدرسه مناسب ترین جایگاه و توانا ترین بستری است که می تواند برای شروع و ترویج فرهنگ پژوهش و تقویت مهارت های پژوهشگری مورد استفاده قرار گیرد. بنابر این ایجاد یک مدرسه پژوهش محور می تواند زمینه تحقق آنچه که در اسناد بالا دستی مورد توجه قرار گرفته است را، فراهم سازد.

مبانی نظری

بنیان های نظری یادگیری پژوهش محور

رویکرد انتقالی Transmission approach

- دانش آموز همواره مطیع و منفعل است و با گوش دادن و یا نوشتن مطالب در اطلاعات معلم شریک می شود.
- محتوای دانش اهمیت زیادی دارد، اما بر مهارتها و نگرشها تأکید نمی شود و معلم نیز اطلاعات را از طریق شفاهی یا نمایشی به دانش آموزان ارائه می کند.
- معلم بدون درگیر کردن جدی دانش آموزان در فرآیند یادگیری، جواب بیشتر سؤال ها را بطور مستقیم به آنها می گوید و بر یافتن پاسخ صحیح، به حافظه سپردن واقعیات و دوباره دسته بندی کردن اطلاعات تأکید دارد.
- گرچه در این رویکرد انتقال مطالب با سرعت بالا در کوتاه ترین زمان انجام می شود و معلمان نیز با این روش آشنا و بر آن مسلط هستند، اما فهم عمیق مطالب از سوی دانش آموزان صورت نمی گیرد و میزان یادگیری واقعی آنان نیز قابل اندازه گیری دقیق نیست.

رویکرد یادگیری ساختنگرا Constructivist Approach

- در این نوع یادگیری معلم در فرآیند آموزش مراحل را برای دانش آموز در نظر می گیرد مانند آگاه کردن او در باره ارتباط مفاهیم فعلی و مفاهیم قبلی مرتبط، ایجاد فضای گسترده ذهنی و ارتباط مفاهیم با یکدیگر، جهت گیری به سمت مواد جدید آموزشی با مواد موجود از طریق ارتباط مستمر و ایجاد وحدت بین آنها.
- مشارکت دانش آموزان در فرآیند یادگیری با ساختن درک و فهم جدید خود از اطلاعاتی که به دست آورده اند و با ساختن مجدد آنچه که قبلا ساخته اند، برای تشکیل دیدگاه های شخصی نسبت به جهان پیرامون خود
- تولید دانش جدید با مشارکت و درگیر کردن دانش آموزان در فرآیند آموزش و دست ورزی آنها با اطلاعات و ایده ها

تحت تاثیر عقاید رفتارگرایی و برخاسته از فلسفه نسبیت گرایی نظریه پردازان: ویگوتسکی - پیاژه - برونر

آموزش و یادگیری در رویکرد ساختن گرا

مشخصه های یادگیری

آموزش و تدریس

اجتماعی

خلاق

فعال

تعاملی

فرایندی

ساختن گرایي و آموزش پژوهش محور:

هماهنگي کاملی بين ساختن گرایي و مدل یادگیری مبتنی بر پژوهش وجود دارد. یادگیری مبتنی بر پژوهش یک رویکرد ساختن گرا در آموزش و پرورش است که در آن **دانش آموزان مالک یادگیری** خود هستند. این رویکرد با **جستجوگری و طرح سوالات اساسی آغاز و با گردآوری اطلاعات، تجزیه و تحلیل آنها، تولید راه حل و اکتشاف، تصمیم گیری و اقدام** جریان می یابد. از طریق پژوهش و درگیری ذهنی با موضوعات، افراد **بیشترین درک** خود از جهان پیرامون را شکل می دهند و **مهارت های تفکر** در آنان توسعه می یابد (ساکی، ۱۳۸۸: ۷۵).

ساختن گرایان پیشنهاد می کنند که طراحان آموزشی به تدارک مسائلی پردازند که امکان حل آنها از طرق متعدد وجود دارد و سبب به **چالش افتادن** یادگیرندگان می شود. ساختن گرایان معتقدند لازم است افراد با استفاده از حواس و توانایی های عقلانی خود به درک و فهم پدیده ها پردازند و **چگونگی آموختن** را بیاموزند (رایدر، ۲۰۰۵).

عوامل موثر بر ایجاد مدرسه پژوهش محور از نگاه مطالعات و تحقیقات

▶ فرهنگ سازمانی

▶ ساختار سازمانی (ساختار سازمانی توانا ساز و بازدارنده)

▶ مدرسه به عنوان جامعه یادگیرنده حرفه ای

▶ ارتباط سیستماتیک (اتحاد بین مدارس توسط معلمان مدارس و بین مدارس و موسسات آموزش عالی و یا سایر نهادهای خصوصی و عمومی)

▶ معلم پژوهش محور

▶ مدیر پژوهش محور (با تاکید بر رهبری توزیعی)

▶ برنامه درسی پژوهش محور

▶ یادگیری پژوهش محور

اهداف پژوهش

هدف کلی:

طراحی الگوی مدرسه پژوهش محور

اهداف جزئی:

شناسایی نشانگان و ابعاد مدرسه پژوهش محور

طراحی الگوی مدرسه پژوهش محور

اعتبار سنجی الگوی ارائه شده

ارزیابی وضعیت موجود مدارس متوسطه (دوم) دخترانه دولتی شهر تهران بر اساس الگوی پیشنهادی

سوال اصلی:

سوالات پژوهش

الگوی مناسب ایجاد یک مدرسه پژوهش محور چیست؟

سوالات جزئی:

ابعاد و نشانگان یک مدرسه پژوهش محور کدامند؟

بر اساس ابعاد و نشانگان شناسایی شده، الگوی مدرسه پژوهش محور چیست؟

اعتبار الگوی ارائه شده برای مدرسه پژوهش محور به چه میزان است؟

مدارس متوسطه شهر تهران بر اساس الگوی پیشنهادی چه وضعیتی دارند؟

مراحل پژوهش

مرحله کیفی پژوهش

مرحله کمی پژوهش

نتیجه گیری

جمع آوری داده‌های کیفی حاصل از مصاحبه

استخراج، کدگذاری و تحلیل داده‌های کیفی

تدوین الگوی مفهومی بر اساس مصاحبه

ساخت پرسشنامه

جمع آوری داده‌های کمی

استخراج و تحلیل داده‌های کمی

ارائه و آزمون الگوی نهایی

نتیجه گیری

نمونه گیری:

نمونه گیری نظری در بخش کیفی:

نمونه گیری نظری در بخش کمی:

جامعه آماری: کلیه دبیران زن مدارس دوره دوم متوسطه شهر تهران در سال تحصیلی ۹۵-۹۴ شامل ۵۲۵۶ نفر بودند.

حجم نمونه: ۳۶۱ نفر بر اساس جدول کرجسی و مورگان. برای کمک به اعتبار یافته‌ها و تعمیم پذیری بیشتر، حجم نمونه با ۲۰ درصد افزایش به ۴۳۳ نفر رسید که ۴۵۰ پرسشنامه توزیع شد

روش نمونه گیری «خوشه‌ای» (چند مرحله‌ای): شامل پنج حوزه جغرافیایی شهر تهران (شمال، جنوب، مرکز، شرق، غرب) و یک منطقه آموزشی از هر حوزه به عنوان خوشه

مناطق انتخاب شده ۱- ۷- ۸- ۹- ۱۵ در منطقه ۱ پنج، در منطقه ۷ چهار، در منطقه ۸ شش، در منطقه ۹ چهار و در منطقه ۱۵ چهار دبیرستان دخترانه جمعا ۲۳ دبیرستان متوسطه دوم

نمونه گیری هدفمند، استفاده از تکنیک گلوله برفی تا مرز «اشباع» نظری نمونه بخش کیفی شامل ۲۵ نفر بود: ۱۰ نفر از استادان و اعضای هیات علمی دانشگاه فرهنگیان و پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش

۹ نفر از کارشناسان پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش، معاونت آموزش ابتدایی، متوسطه و دفتر وزارتی

۳ نفر از مدیران پژوهش سراهای دانش آموزی

۳ نفر از معلمان موفق

ابزار گردآوری داده ها

در بخش کیفی

مصاحبه «نیمه ساخت یافته» و
کاربست تکنیک «تحلیل محتوا» برای
کدگذاری، طبقه‌بندی و تلخیص
اطلاعات

در بخش کمی

پرسشنامه محقق ساخته: مبنای تهیه پرسشنامه، گویه
های شناسایی شده در بخش کیفی بود که از
محورهای باز مصاحبه و متون تخصصی مربوطه و
ادبیات پژوهش برای تکمیل پرسشنامه به دست آمد.

پرسشنامه مورد نظر در قالب مقیاس ۵ درجه ای لیکرت
تنظیم شد.

روایی و پایایی ابزارهای پژوهش

روایی و پایایی ابزار بخش کیفی

روایی: بررسی صحت یافته ها از روش های بررسی توسط اعضاء و بازبینی توسط همکاران و مثلث سازی (سه سویه نگری) منابع داده ها یعنی از منابع سه گانه اساتید و اعضای هیات علمی، کارشناسان، مدیران و معلمان عضو پژوهش سراهای دانش آموزی

پایایی: نشان می دهد که رویکرد پژوهشگر تا چه اندازه با رویکرد پژوهشگران دیگر و همچنین در پروژه های دیگر یکسان و ثابت است. برای تعیین پایایی در این پژوهش از روش پایایی توافق بین دو رمز گذار (بررسی همه جانبه) استفاده شد

روایی و پایایی ابزار بخش کمی

روایی: برای پرسشنامه، از روایی محتوا (اخذ نظرات چند نفر از متخصصان) استفاده شد و با اعمال اصلاحات لازم، فرم نهایی پرسشنامه با ۷۴ گویه مورد تایید قرار گرفت. همچنین برای تعیین روایی سازه از تحلیل عاملی تاییدی استفاده شد.

پایایی: ضریب آلفای کرونباخ مورد استفاده قرار گرفت. برای پرسشنامه:

مدرسه پژوهش محور ۰/۹۸،

معلم یادگیرنده حرفه ای ۰/۹۱،

مدیر پژوهش محور ۰/۹۳،

فرهنگ و ساختار پژوهش محور ۰/۹۷،

آموزش و یادگیری پژوهش محور ۰/۹۷ بدست آمد.

تجزیه و تحلیل داده‌ها

تحلیل توصیفی داده‌ها

توزیع فراوانی پاسخ‌دهندگان بر حسب سنوات خدمت

درصد فراوانی	فراوانی	سنوات خدمت
۱/۳	۵	نامعلوم
۱۱/۳	۴۳	کمتر از ۱۰ سال
۳۷/۵	۱۴۲	۲۰-۱۰
۴۸/۵	۱۸۴	۳۰-۲۱
۱/۳	۵	بالاتر از ۳۰
٪۱۰۰	۳۷۹	کل

توزیع فراوانی پاسخ‌دهندگان بر حسب سن

درصد فراوانی	فراوانی	سن
۲	۸	نامعلوم
۷/۷	۲۹	۳۰-۲۰
۳۴/۶	۱۳۱	۴۰-۳۱
۴۷/۸	۱۸۱	۵۰-۴۱
۷/۹	۳۰	بالاتر از ۵۰
٪۱۰۰	۳۷۹	کل

توزیع فراوانی پاسخ‌دهندگان بر حسب تحصیلات

درصد فراوانی	فراوانی	سطح تحصیلات
۱/۸	۷	نامعلوم
۰٫۵	۲	دیپلم و پایین‌تر
۱۰/۴	۳۹	کاردانی
۶۶/۵	۲۵۲	کارشناسی
۲۰/۸	۷۹	کارشناسی ارشد و بالاتر
٪۱۰۰	۳۷۹	کل

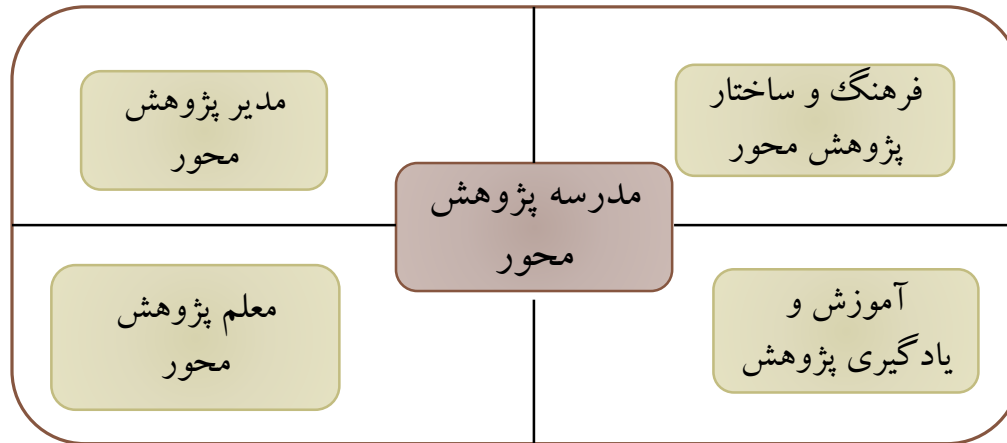
توزیع فراوانی پاسخ‌دهندگان بر حسب وضعیت استخدامی

درصد فراوانی	فراوانی	وضعیت استخدام
۱/۸	۷	نامعلوم
۸۳/۲	۳۱۵	رسمی و پیمانی
۱۵	۵۷	حق‌التدریس و قراردادی
٪۱۰۰	۳۷۹	کل

حدود ۸۲ درصد دارای سن ۳۱ سال به بالا، حدود ۸۶٪ دارای سنوات بالای ۱۰ سال، حدود ۸۳ درصد رسمی و پیمانی و حدود ۸۲ درصد لیسانس و بالاتر

یافته های پژوهش

سوال اول - ابعاد و نشانگان یک مدرسه پژوهش محور کدامند؟

ترویج پژوهشگری

تسهیل پژوهشگری

رهبری توزیعی

باور پژوهشی

دانش و مهارت های حرفه ای

ارتباطات و تعاملات حرفه ای

بعد مدیر پژوهش
محور

بعد معلم پژوهش
محور

کد انتخابی	کد محوری	کدهای باز
مدیر پژوهش محور	ترویج پژوهشگری	نگرش مثبت نسبت به پژوهش، ایجاد فرهنگ پژوهش، تبادل تجارب، داشتن تصویر روشن از آینده مدرسه
	تسهیل پژوهشگری	متعهد، وفادار و حامی، کارگزار پژوهش، استفاده از ظرفیت های معلم و ظرفیت های برنامه درسی، تقویت شوراهای مدرسه، دانش پژوهش، مشاور معلمان، آزادی عمل در اجرای بخشنامه ها، تشکیل گروه های آموزشی و پژوهشی، تشکیل کارگاه های آموزشی برای تقویت دانش، نگرش و مهارت پژوهشی معلمان، دعوت از استادان و مشاوران، تامین منابع مورد نیاز پژوهش اعم از مادی- مالی- فضا و تجهیزات، ارتباط با محله
	رهبری توزیعی	رهبر آموزشی، اعتماد به معلمان و دادن اختیار به آنان

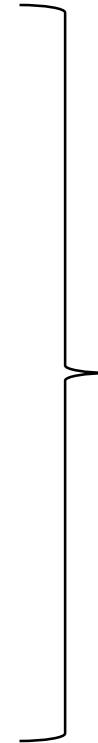
کد انتخابی	کد محوری	کدهای باز
معلم پژوهش محور	باور پژوهش	داشتن باور پژوهش، گرایش به سمت پژوهش، انگیزه قوی برای یادگیری، مسوولیت پذیر
	دانش و مهارت های حرفه ای	کسب دانش و بینش پژوهش، تسهیل گر آموزش، توسعه فردی خود(صلاحیت ها و دانش حرفه ای)، داشتن رویکرد مسئله محور، استفاده از الگوهای اقدام پژوهی و درس پژوهی، تولید دانش، استفاده از نتایج پژوهش های کلاسیک، دارای مهارت های عمومی تدریس مانند فناوری، روش پژوهش، آمار، زبان فارسی و نگارش
	ارتباطات و تعاملات حرفه ای	فعالیت در قالب شورای معلمان و گروه های آموزشی، تعامل و ارتباط علمی با افراد صاحب نظر، مشارکت جو و استقبال از کارهای گروهی و مشارکتی، هم فکری با همکاران

فرهنگ پژوهش محور

ساختار حمایتی و توانمندساز

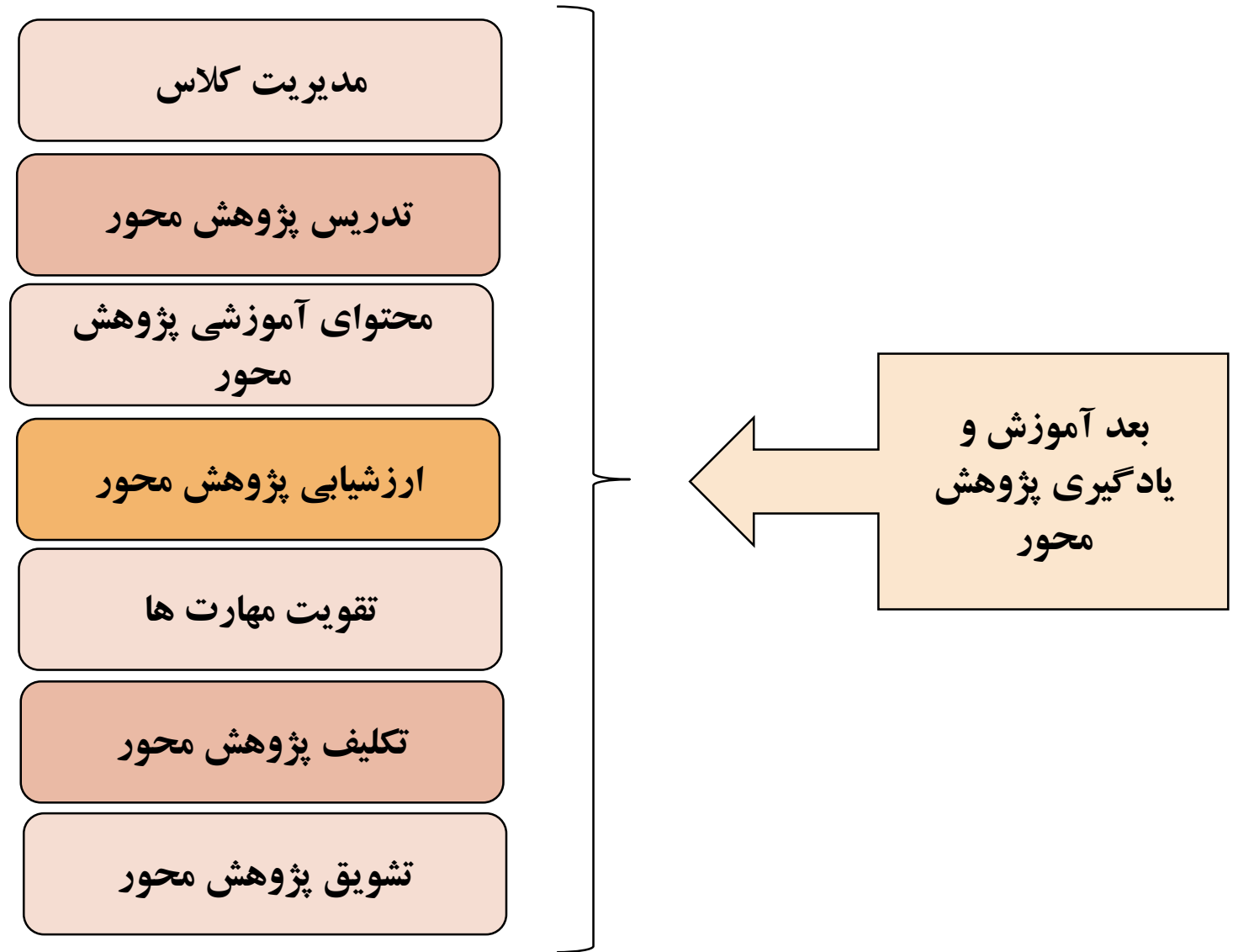
قوانین حمایت کننده

منابع

بعد فرهنگ پژوهش
محور

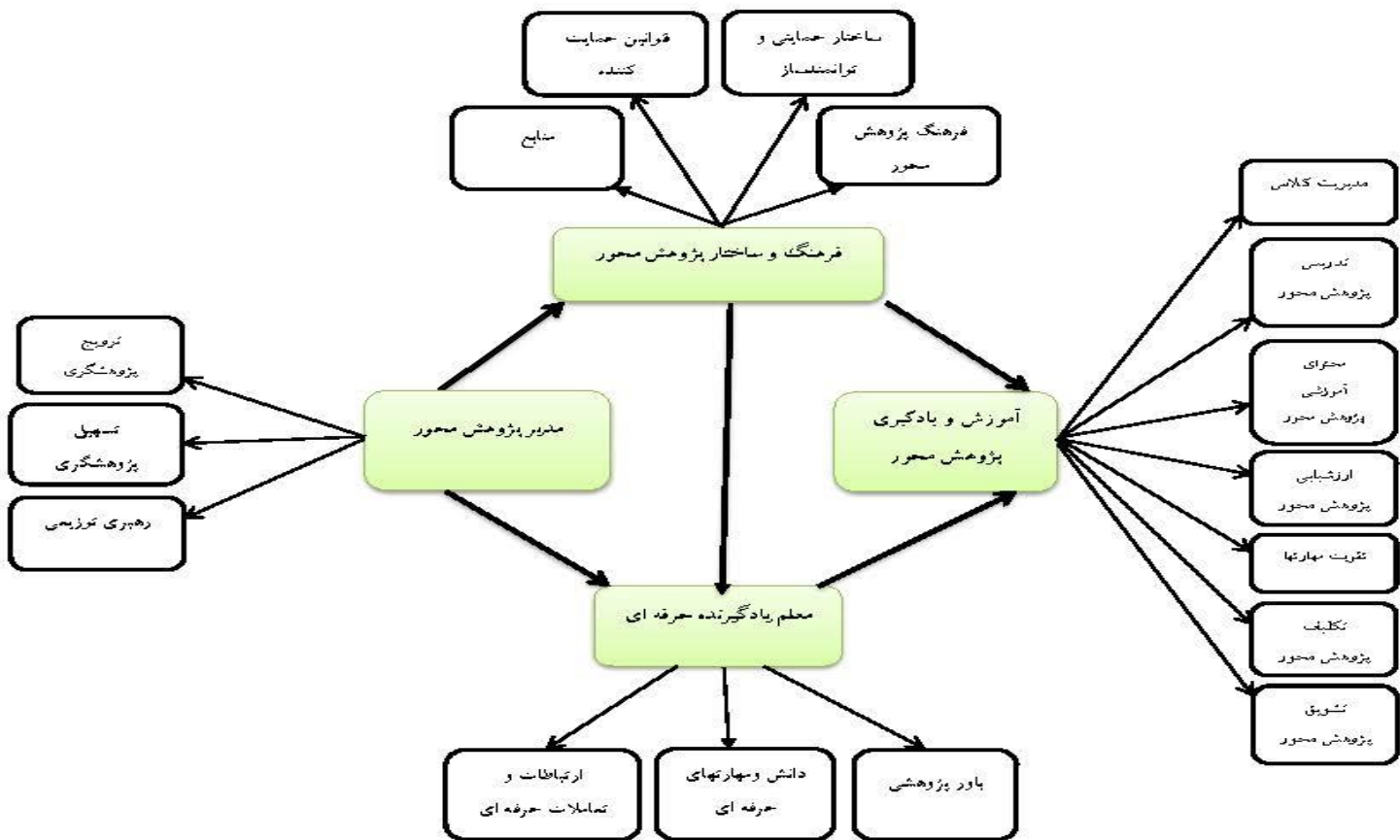
کد انتخابی	کد محوری	کدهای باز
فرهنگ و ساختار پژوهش محور	فرهنگ پژوهش محور	باور پژوهش، نهادینه شدن رفتار پژوهشی در معلمان، عقلانیت و خرد جمعی، پرهیز از دیکتاتوری و یک سویه نگری، حاکمیت فرهنگ دموکراسی، نهادینه شدن ارزش پژوهش، حاکمیت ارزش پژوهش
	ساختار حمایتی و توانمند ساز	حمایت از معلم، حمایت از یکدیگر، پرورش فرهنگ دموکراسی در بین معلمان، انتقاد از یکدیگر در فضای گپ و گفت و تحمل انتقاد، تعامل و همکاری، حاکم بودن جو حمایتی، توانا شدن مجموعه با حمایت ها، ارتباط با یکدیگر بر اساس رویکرد علمی، تبادل داشته ها در فضای علمی و دوستانه، کمک به یکدیگر
	قوانین حمایت کننده	تغییرات در قوانین، انعطاف در اجرای قوانین، تنظیم سیاست ها و خط مشی های مدرسه بر اساس پژوهش
	منابع	تامین منابع مالی، فضا و امکانات مدرسه، آزمایشگاه، کتابخانه، دسترسی به اینترنت، تامین امکانات رفاهی

پس از تعیین مولفه ها، نشانگرهای مربوط به هر مولفه در بخش مربوط به خود قرار داده شد و در مجموع ۷۹ نشانگر (متغیر مشاهده پذیر) برای مدرسه پژوهش محور تعیین شد.

کد انتخابی	کد محوری	کدهای باز
آموزش و یادگیری پژوهش محور	مدیریت کلاس	کار گروهی و گفت و گو و مذاکره و کشف مفاهیم، با هم فکر کردن و جمعی تصمیم گرفتن
	تدریس پژوهش محور	آموزش توأم با پژوهش، آغازآموزش با مسئله و آموزش سوال محور، خردورزی از طریق تجربه کردن، با مسئله روبرو شدن، تولید محتوا توسط دانش آموز، آموزش نحوه جمع آوری اطلاعات و پالایش اطلاعات
	محتوای آموزشی پژوهش محور	برنامه درسی منعطف و غیر متمرکز بودن محتوا، انعطاف در نحوه عرضه سرفصل های آموزش، محدود کردن مفاهیم و کار بر روی مفاهیم اصلی، دانش، نگرش و مهارت مورد نیاز پژوهش در برنامه درسی آشکار، پژوهش محور بودن اهداف، محتوا، شکل ارزشیابی در برنامه درسی، استفاده از یافته های پژوهشی تولید شده و آکادمیک برای غنی کردن آموزش
	ارزشیابی پژوهش محور	ارزشیابی فرایندی و توصیفی، رصد لحظه به لحظه وضعیت دانش آموزان، تنوع در ارزشیابی (انواع ارزشیابی که به خاطر سپاری، درک، قضاوت، ترکیب و تحلیل و تولید را بسنجد)، توجه به فرایند بیش از نتیجه، راه حل مسئله بیش از حل مسئله، کشف نقاط قوت و ضعف یادگیری
	تقویت مهارت ها	تقویت مهارت های پرسشگری، نقد و حل مسئله، تاکید بر مهارت های خوب دیدن، گوش کردن، جمع آوری اطلاعات، تجزیه و تحلیل، تقویت مهارت های پژوهشی در دانش آموزان (درک، استنباط، فرضیه سازی، آزمودن فرضیه، استنتاج)
	تکلیف پژوهش محور	استفاده از روش های پرورش خلاقیت در تکلیف، تکالیف کم حجم و عمیق
	تشویق پژوهش محور	تشویق براساس تلاش دانش آموزان

سوال دوم پژوهش: بر اساس نشانگان و ابعاد شناسایی شده، الگوی مدرسه پژوهش محور چیست؟

سوال سوم: اعتبارالگوی ارائه شده برای مدرسه پژوهش محور به چه میزان است ؟

برای تعیین اعتبارالگوی به دست آمده از مدل‌های اندازه‌گیری انعکاسی و مسیری-ساختاری استفاده شد.

در مدل اندازه‌گیری انعکاسی از روش تحلیل عاملی برای بررسی این که آیا نشانگرهای شناسایی شده اندازه‌گیری معنادار و قابل قبولی از هر یک از متغیرهای پنهان متناظرش (ابعاد و مولفه‌های مشخص شده) نشان می‌دهند؟

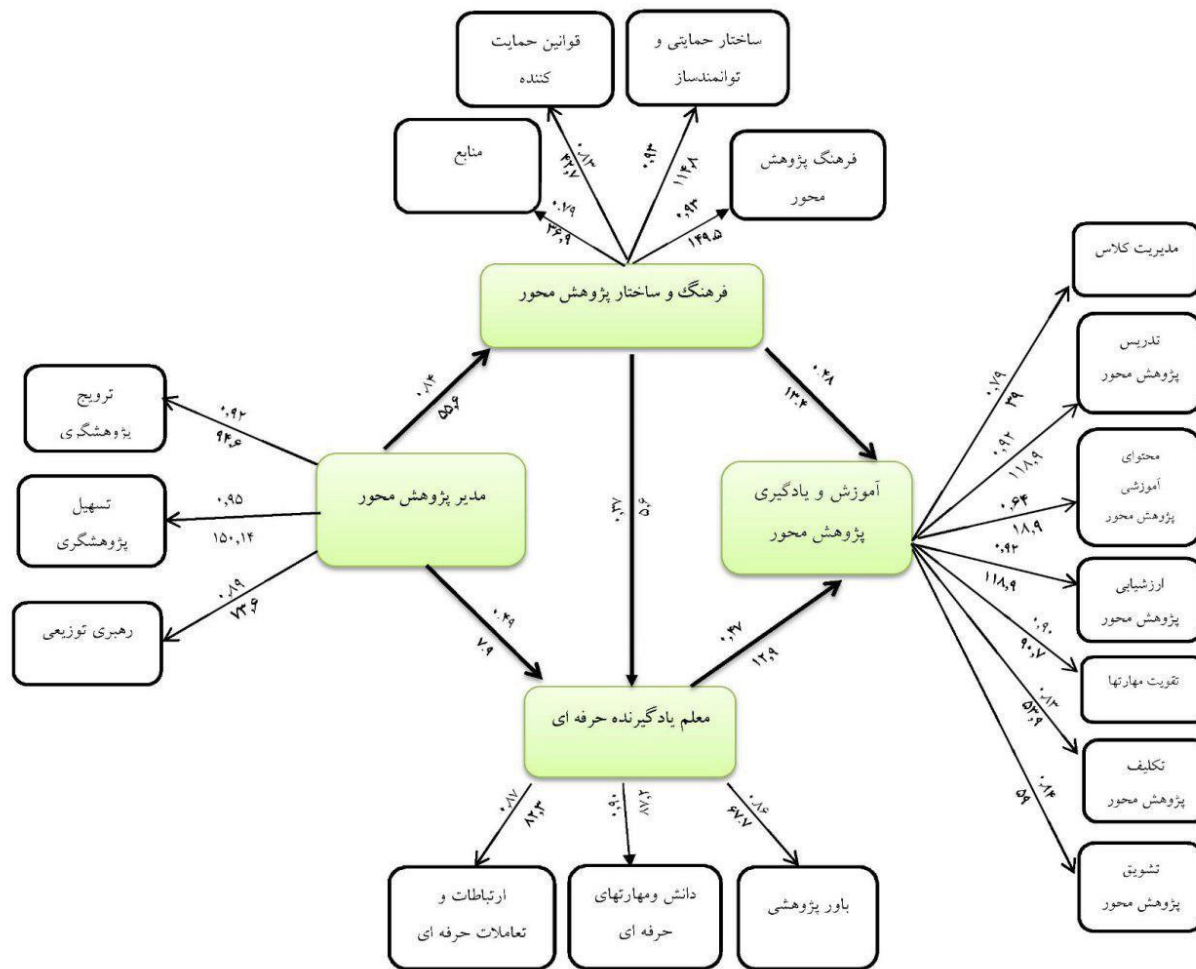
در مدل مسیری ساختاری ارتباط بین متغیرهای مکنون مدل مورد آزمون قرار گرفت.

در هر دو مدل توان الگوی پیشنهادی با مجموعه‌ای از داده‌های مشاهده شده مورد سنجش قرار گرفته است و در واقع میزان انطباق و هم‌نوایی بین سازه نظری و سازه تجربی مورد آزمون قرار گرفته است.

در نهایت برای سنجش اعتبار کل مدل از شاخص نیکویی برازش (GOF) استفاده شد.

شاخص نیکویی برازش:

برای سنجش اعتبار کل مدل از شاخص نیکویی برازش (GOF) استفاده شد. این شاخص هر دو مدل اندازه گیری و مسیری ساختاری را مد نظر قرار می دهد و به عنوان معیاری برای سنجش عملکرد کلی مدل به کار می رود. مقدار GOF محاسبه شده برای مدل پیشنهادی برابر با ۰/۸۰۹ است که این میزان از ۰/۳۶ (میزان قوی بودن) بیشتر بوده لذا عملکرد کلی الگوی علی مدرسه پژوهش محور در حد قوی ارزیابی شده است.

الگوی نهایی مدرسه پژوهش محور

سؤال چهارم: وضعیت موجود مدارس متوسطه دخترانه شهر تهران بر اساس الگوی پیشنهادی چگونه است؟

ارزیابی وضعیت موجود مدارس دخترانه دوره دوم متوسطه شهر تهران از نظر متغیر مدرسه پژوهش محورها با استفاده از آزمون t تک نمونه‌ای در قالب مقیاس ۵ درجه ای لیکرت عدد ۳.۱۱ را نشان داد. یعنی آن که وضعیت موجود مدارس مورد بررسی از نظر پژوهش محور بودن کمی بالاتر از میانگین نظری (۳) است و این اختلاف در سطح ($p < 0.05$) معنادار می‌باشد.

نتایج آزمون آماری t -test مربوط به متغیر مدرسه پژوهش محور

ارزش آزمون = ۳						متغیرها
تفاوت میانگین‌ها	سطح معنی داری	درجه آزادی	مقدار t	انحراف استاندارد	میانگین	
۰/۱۱	۰/۳	۳۷۸	۲/۹۱	۰/۷۴	۳/۱۱	مدرسه پژوهش محور

جمع بندی نهایی (مستخرج از بخش کیفی):

بطور کلی برای تحقق مدرسه پژوهش محور نیاز به همکاری عوامل درون مدرسه ای و برون مدرسه ای است. اگرچه در این پژوهش تمرکز بر عوامل درون مدرسه ای نظیر مدیر مدرسه، معلم، فرهنگ و ساختار و آموزش و یادگیری با مولفه های خاص آنها بود، لیکن عوامل برون مدرسه ای چون:

❖ باور سیاستگذاران، تصمیم گیرندگان، برنامه ریزان به نقش، اهمیت و جایگاه پژوهش در مدرسه و در نظام آموزش و یادگیری،

❖ اعمال سیاست ها و برنامه های منعطف، پرهیز از برنامه ریزی خطی، تجویزی و متمرکز،

❖ تغییر نظام تربیت معلم و آموزش ضمن خدمت بر اساس نیازهای روز معلمان و دانش آموزان،

❖ توجه به آموزش های ویژه به مدیران مدارس و تقویت نقش رهبری آموزشی آنان، کاستن از وظایف متعدد اداری آنان

❖ توجه ویژه به معضل کنکور،

❖ همراهی والدین در حاکم کردن این رویکرد در مدارس، از جمله الزاماتی است که باید به آنها توجه نمود و این موارد در مصاحبه

های انجام شده مورد تاکید قرار گرفت.

از توجهتان سپاسگزارم